

Jaana Strandman ps ym.

Keskustelualoite henkisestä huoltovarmuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Kriisiajan huoltovarmuus ja sen ylläpitäminen ovat keskeisiä valtion tehtäviä ja vastuita varautumisessa ja ennakoinnissa. Aseet, öljy, ruoka, pommisuojaus, energia, reservin koko — nämä asiat ovat nousseet oikeutetusti keskiöön puhuttaessa esimerkiksi Ukrainan sodasta ja suomalaisesta huoltovarmuudesta. Kuitenkin materialistisen keskustelun varjoon on jäänyt jotain paljon keskeisempää, nimittäin henkinen huoltovarmuus ja kansalaisten henkinen kriisinkestävyys.

Henkisellä huoltovarmuudella tarkoitetaan kansan kriisinsietokykyä, taistelutahtoa ja motivaatiota tositilanteen koittaessa. Henkinen resilienssi on ihmisen kykyä sietää erinäisiä häiriötiloja arjessa ja ympäristössä. Henkisen huoltovarmuutemme tila ei ole optimaalinen. Suomalaisen mielenterveyden ongelmat ovat kasvaneet vuosi vuodelta, ja vaikka tilastoissa maanpuolustustahto on Euroopan korkeinta, onko mieleemme kyky aidosti samaa luokkaa?

Mielenterveysongelmat tulee ottaa vakavasti ja korjata nimenomaan niiden juurisyitä. Mielenterveydellinen tasapaino on suorassa yhteydessä kykyyn sietää kriisejä ja uhkia. Ilman tasapainoista mielenterveyttä on haasteellista varautua, ennakoida ja toimia turvallisuutta ja perustoimintoja uhkaavissa kriisitilanteissa, jotka voivat kohdata nopeastikin.

On tärkeää tiedostaa ja tehdä toimenpiteitä sen varalta, miten voimme vahvistaa kansamme kykyä sietää erinäisiä kriisejä ja sitä kautta vahvistaa henkistä huoltovarmuutta. Henkiseen huoltovarmuuteen on kiinnitettävä huomiota ja varauduttava kansalaisia kouluttaen, opastaen ja ohjaten. Asiaa tulee tarkastella eri ministeriöiden välillä poikkihallinnollisesti. On tärkeää huomioida ja tehdä toimenpiteitä kansalaistemme henkisen kriisinkestävyys- ja tahtotakaamiseksi.

Henkinen huoltovarmuus on jäänyt vakavasti materiaalsen huoltovarmuuden jalkoihin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta käy ajankohtaisskeskustelun henkisestä huoltovarmuudesta.

Keskustelualoite KA 13/2024 vp

Helsingissä 8.5.2024

Jaana Strandman ps

Sara Seppänen ps

Anne Rintamäki ps

Marko Kilpi kok

Juha Hänninen kok